

Sofie Trusinová, 18 let

Masarykovo gymnázium, SZŠ a VOŠZ Vsetín
Tyršova 1069
755 01 Vsetín

Člověk, který ovlivnil můj život

Babušenko moje,

jsem si jistá, že už naše první setkání ovlivnilo nás obě. Mě proto, že jsem objevila dalšího člověka, kterého můžu milovat, a tebe proto, že jsi našla dalšího človíčka, pro kterého bys mohla dýchat.

Už, když jsem se poprvé podívala do tvých usměvavých a jiskrných očí, věděla jsem, že budeš jednou z nejdůležitějších osob v mém životě. Tvůj milý a laskavý úsměv, který ti z tváře skoro nikdy nezmizel, mi prozradil, že právě ty jsi moje pohádková babička. Když jsem byla starší nikdy mě nepřestalo udivovat tvoje umění stříhat ušima, hrát si na nos nebo dělat, že máš paruku. Po celý život jsi na mě působila mladistvě, a právě tato svěžest a mládí tvého ducha způsobila, že mi člověk i v sedmdesáti připadá stále mladý. Určitě k tomu přispělo i to, že v době našeho setkání už jsi neměla svůj pověstný přírodní melír, ale vzala jsi na milost klasickou plavou barvu. Celý život jsi ale byla velice elegantní, a snažila ses, aby tě tak vidělo i tvoje okolí. Vždyť ty jsi byla schopná vylézt na Radhošť v podpatcích, jenom proto, že to vypadalo líp. Vždycky jsi mě uměla rozesmát, a když jsem náhodou byla smutná pokaždé jsi pro mě měla pohlázení. Všechny tyto tvé vlastnosti způsobovaly, že jsem se ve tvé přítomnosti vždy cítila víc než příjemně. A nejen já. To teplo domova, které jsi zázračně vytvořila, kamkoliv jsi přišla, cítilo celé tvé okolí. Nebyla bys to ale ty, kdybych nezmínila tvou lásku k „Tyršovce“ tvému milovanému domečku, a vůbec k celému Valašsku. Vzpomínky pro tebe byly po celý život velmi důležité. Asi taky proto měla ve tvém srdci speciální místo naše Vsetínská Bečva. Byla jsi schopná strávit u ní celý den a jen ji pozorovat. Když jsem tě poznala, do školky jsi chodila už jen občas vypomáhat, ale i přesto si myslím, že tě to unavovalo, a taky proto chápu tvoji potřebu, hned při první známce teplého počasí vzít kolo a dojet, někdy i se mnou v košíku, k Bečvě.

Z tvého obličejce vždycky vyzařovala něha, vlídnost a laskavost. Myslím, že to za to může spousta vrásek od smíchu, podle kterých každý poznal, že jsi člověk, se kterým si prodlouží život o spoustu let. I přestože, jsme se viděly milionkrát za den, pokaždé když jsem k tobě přišla, věděla jsem už dopředu, že mě pohladíš a oslovíš mě ptáčátko, koťátko, štěňátko nebo jinou zvířecí zdrobnělinou. Byla jsi velmi tichá a jemná dáma, která má i stejná jemná gesta a něžné pohyby, které mi každým okamžikem naznačovaly, jak milující člověk vedle mě stojí. Když jsme někam spolu šly, pokaždé jsi chodila rychleji než já. I když ses mi snažila přizpůsobovat a stářím se tvůj krok zpomalil. Myslím, že je to způsobené tím, jak jsi utíkávala

na autobus. Nepomohly ti ani hodiny nastavené deset minut dopředu, a řidič autobusu, který už na tebe čekal.

S lidmi jsi jednala pokaždé stejně. Nikdo pro tebe nebyl lepší nebo horší. Všichni z tebe cítili ten stejný vřelý cit jako já. Dospělí tě zbožňovali pro tvé umění naslouchat, nikoho nikdy neodmítnout a každého vždy pohostit. I když třeba přišel neohlášený zrovna na Štědrý večer. Na světě bych prostě nenašla člověka, kterému bys ochotně nepomohla, když byl v nouzi. A děti, se kterými jsi měla takový skvělý vztah, tvoji milovaní školkáčci, ti tě milovali proto, že jsi je dokázala pokaždé zabavit, byla k nim laskavá, a když potřebovali někoho obejmout, byla jsi právě ty někde poblíž. Nejspíš to bude i dobou, ve které jsi vyrostla, že jsi byla tolik společenská, přátelská a obětavá.

Moc dobře vím, jak jsi práci učitelky milovala. Proto taky vím, že jsi ten nejzodpovědnější a nejtrpělivější člověk, jakého znám. Jeden by řekl, že po dvačtyřiceti letech ve školce už budeš chtít mít svůj klid, ale ty sis tam pořád chodila přivydělávat, a nikdy jsi ani nezvýšila hlas, i když děti zlobily. Pokaždé ses s nimi, pro mě záhadným způsobem, domluvila.

Už od mládí jsi ráda kreslila a malovala. Řekla bych, že jsi viděla vzor v pradědečkovi, jehož malby dodnes obdivuji. Tvými kresbami jsem byla také už od mládí unesena. Nebyla chvíle, kdy bych si k tobě nesedla, když si malovala, a nepřála si jednou umět totéž. Klavír jsi sice doma neměla, ale vím, že i hru na něj jsi ovládala. Co se mě týče jednoznačně jsi měla daleko víc talentů. Pokud existuje talent na povídání pohádek nebo zpívání písniček, určitě ti nechyběl. Ještě pořád si zpívám ty, které jsi mě naučila. Zpívaly jsme si spolu taky u tebe v kuchyni, kde jsi tak často čarovala. Jsem přesvědčená o tom, že jsi jednoznačně nejlepší kuchařka, kterou jsem kdy poznala. Recept, který jsi mi napsala na pohankovou polévku mám ještě pořád v památníčku, hned vedle tvého obrázku.

Byla jsi hodně společenská, ale to spíš jenom ve společnosti svých přátel. Třeba, když jsi byla na nějakém srazu, nikdy jsi nebyla ve středu dění. K sobě jsi byla podle mého názoru až příliš kritická. Jsem si vědoma toho, že jsi nikdy neměla velké sebevědomí. Přesto ale nechápu, proč jsi mi nikdy nevěřila, když jsem ti řekla, že tvé obědy jsou skvělé nebo, že vedle svých kamarádek vypadáš mladší a štíhlejší. Pro mě jsi byla dokonalá.

Jsem si naprosto jistá, že tvým největším zájmem jsme byli právě my. Tvoje vnoučátka, děti, zkrátka všichni tví blízcí. Cokoli jsi dělala, bylo především pro nás. Abychom se my cítili lépe. Záleželo ti ale i na tvých kamarádech, se kterými ses často setkávala. Všichni jsme věděli, že pro nás uděláš možné i nemožné, že bys pro druhého do ohně skočila. Milovala jsi ale taky svůj domov se zahrádkou, na které rostlo dle mého názoru úplně všechno. Od všemožných druhů jabloní, přes naše nejoblíbenější druhy ovoce a zeleniny, až po bylinky a okrasné květiny, které rostly nejen na skalce.

Doufám, že víš, jak jsi pro mě důležitá, i když jsem ti to nedávala najevo, tak často, jak bych si teď přála. Miluju tě za tvůj přístup k životu a k lidem, kteří v něm hráli velkou roli. Je dost dobře možné, že nejsem nestranná, ale nikdy jsem ti nemohla nic vytknout, a tak v tom teď nehodlám začínat. Z celého srdce věřím, že se jednou znovu setkáme a ty mi řekneš:

„Beriško moje, tolik jsi mi chyběla.“ Děkuju ti. MUA

Tvoje Sofinečka

Co valacha ve snu straší

aneb Targalík a bída

Bylo krásné pozdní odpoledne. Na louce pod jabloní seděl Targalík a pásal své ovečky. Teď se cítil šťastný. Zbožňoval ticho, a přece jenom toho si v chalupě plné dětí moc neužijete. Proto byl rád, když se mohl na chvíli vytrátit. Miloval tu vůni čerstvého vzduchu, listy, které se rytmicky pohybovaly ve větru a jejich tichý šepot a samozřejmě svoje drahé chundelaté ovečky. Nepřerušovaný jemný zvuk zvonků, které jim cinkaly na krku a teplé letní slunce ho pomalu uspávaly. Předtím než zavřel oči, všechny svoje ovce ještě přepočítal. Když zjistil, že žádná nechybí, nechal jejich hlídání na starost věrnému psovi. Za pár minut, když už skoro spal, se najednou cosi změnilo. Všechno okolo něj rázem utichlo. Listy na stromech už nešvelely, potok přestal zurčet, ovce taky vycítily záhadnou změnu a pes Brok, který až do teď rozpustile poskakoval kolem něj se schouil k jeho boku. Targalíkovi to přišlo podivné a mírně se znepokojil. Připomnělo mu to jeden zážitek z doby, kdy jako malý chodil pásat svoje husy. Nechtěl ale uvěřit tomu, že by se to opakovalo. Vždyť se mu teď daří tak dobře. Pomalu se před ním začala objevovat mlha. Tmavošedý oblak náhle začal získávat pro něj už staré známé obrysy. Teď si je už jistý. Je zpět. „Takže ty už jsi tu zase? Copak se tě nikdy nezbavím? Proč mi nemůžeš dát aspoň na chvíli pokoj!“ vykřikl na něj Targalík. Ve tváři měl zoufalý výraz. Bylo vidět, že se už setkali. Celým srdcem toužil toto stvoření už nikdy nespátřit. Bytost před ním na jeho otázky nijak nereagovala a jen se dál tiše vznášela ve větru. Šedá a zároveň průhledná postava postrádala nohy i ruce. Neměla ani tvář, spíš to vypadalo, že má přes sebe přehozený nějaký hábit nebo kápi. Její mlčení znělo tajemně až zlověstně. Targalík se na ni dlouze podíval, jako by čekal, že se ještě něco stane. Nebál se jí, měl ale strach z toho, co znamená její návrat. Byl jenom chudý bača, celý jeho majetek zahrnoval pouze pár ovcí, kousek pole s bramborami a pohankou a chalupu.

„Bude jí letos dost?“ přemýšlela Katruša nahlas, když chystala dětem něco k snědku. Měla na mysli pohanku, náhradu za obilí, kterému se na Valašsku příliš nedařilo. Chladné a vlhké léto dokázala snést právě tato rostlinka, která své jméno dostala kdysi dávno od mongolských Tatarů – pohanů. A že Katruša – Targalíkova žena – dělala s pohankou u pece pravé divy! Taková kaše nasladko vykouzila dětem vždycky úsměv... Šest hladových krků je těžké nasytit. Ale pohance se to vždy podařilo. Zatím. Polévka, kaše či kontrabáš – ten, když byl v chalupě kousek špeku – to jsou dobroty! Dokonce i čaj se z ní dá udělat. Avšak práce se sklizní je úmorná. Katruša i děti vždy měly ruce celé poškrábané a bolavé. Pichlavé nažky dokázaly zalézat pod nehty stejně jako mráz v zimě. Katruša vyšla na zápraží. Rukou si zastínila oči, protože ji slunce oslepovalo při pohledu na protější stráň. Uviděla malé stádo, jak se klidně pase. „Někde tam bude i Targalík“, pomyslela si a raději zavolala na děti, protože si všimla tmavě šedých mraků, které se nenápadně, ale rychle blížily. Bouřka nevěstí nic dobrého...

Malý Janek slyšel, jak na něj kdosi haleká, ale od lesa se mu pranic nechtělo. Sluneční paprsky se pomalu klouzaly po velikém mraveništi na kraji lesa, ve kterém teď Janek pomáhal mravencům hloubit chodbičky. Pozoroval to hemžení a občas dal těm malým tvorečkům překážku do cesty. Vždy si ale dokázali poradit. „Jankůůů!!!“ Už nemůže dělat, že neslyší. Utrhl jahodu, která se červenala vedle jeho bosé nohy a položil ji na vrch mraveniště. Pak se rychle rozběhl přes louku z kopce dolů.

Začalo krápat. Targalíka probudilo ze snu jemné pohlazení od deště. „Takže to byl sen? Opravdu jenom živý sen?“ pousmál se Targalík. Z části se mu ulevilo, i přesto se ale zdráhal uvěřit tomu, že to nebyla skutečnost. Rychle se probral. Musí se co nejdřív dostat domů, aby se přesvědčil, že k nim

bída opravdu nepřišla. Když se zvedl ze země, podíval se na oblohu. Nebe bylo zatažené, nebylo pochyb, že se blíží bouřka. Společně s Brokem zahnali stádo do ohrady. Byl nejvyšší čas. V dálce slyšeli dunění hromu a kousek od sebe dětský hlásek. Targalík se otočil a uviděl malého Janka, jak cosi volá a běží k němu od lesa. Rychle si tedy Janka hodil na ramena a spěchali k domovu. Začal se zvedat vítr a déšť sílil.

V chalupě už na ně netrpělivě čekala Katruša a ostatní děti. Měla strach a marně se snažila své obavy skrývat. Není správné být venku, když se Pán Bůh zlobí. Přecházela od okna k oknu a málem zapomněla na kaši stojící na kamnech. Bouřku neměla ráda. Mnohdy zničila i celou úrodu. Když uslyšela veselé hlasy venku, mohla si oddechnout. Synek i muž byli doma. Je čas zasednout ke stolu.

Targalík vstoupil hlučně do světnice a když zjistil, že je vše, jak má být, byl radostí bez sebe. Popadl Katrušu kolem pasu, zatočil se s ní a dal jí pusku. Smál se na celé kolo a dobrou náladou všechny nakazil. Katruša dala na stůl hrnec plný kouřící pohankové kaše oslazené trochou medu a misku s čerstvými borůvkami. „Dneska tady s námi ten šedý beztvarý přízrak nebude, a postarám se, aby se tu bída neusadila.“ pomyslel si Targalík a pustil se do jídla.

Mezitím venku ustávaly poryvy větru a déšť přestal ťukat do oken chalupy. Targalík vyšel ven aby obhlédl kus pole s pohankou, zatímco Janek uklidňoval vystrašeného Broka. Většina úrody byla v pořádku. Podíval se také na čtyři vzrostlé stromy za dvorkem. Ani jim bouřka příliš neublížila. „A trnek letos bude taky dost...“ dodala Katruša stojící za ním.